

Handreiking beleid onkosten, geschenken en uitnodigingen raad van bestuur

Inleiding

In het kader van maatschappelijke verantwoordelijkheid en transparantie verantwoordt de zorgorganisatie jaarlijks openbaar welke onkosten door de raad van bestuur zijn gemaakt ten behoeve van de uitoefening van zijn functie. De zorgorganisatie geeft hiermee uitvoering aan het volgende artikel uit de Governancecode Zorg 2022:

6.5.4. De raad van toezicht stelt een beleid op voor de vergoeding van onkosten van de raad van bestuur en het aannemen van geschenken en uitnodigingen door de raad van bestuur. Dit beleid wordt openbaar gemaakt en de raad van toezicht ziet toe op de naleving ervan. Jaarlijks wordt openbaar verantwoord welke bedragen op grond hiervan zijn uitgegeven, gespecificeerd naar vaste en andere onkostenvergoedingen, binnenlandse en buitenlandse reiskosten, opleidingskosten, representatiekosten en overige kosten.

Principes beleid

- Wees transparant en houdt rekening met maatschappelijke opvattingen.
- Betrach soberheid gezien het publieke gelden betreft, en neem in acht dat de onkosten redelijk zijn en gemaakt zijn tijdens en uitsluitend voor het uitoefenen van de functie van bestuurder.
- Volg zoveel mogelijk de voor werknemers van de zorgorganisatie gebruikelijke kaders, vastgelegd in de cao en voor zover niet anders vastgelegd in de arbeidsovereenkomst afgesloten met de raad van toezicht.
- Waarborg in het beleid aangaande geschenken en uitnodigingen dat ongewenste beïnvloeding van de raad van bestuur wordt voorkomen.

Onkostenvergoedingen

Onkosten van de raad van bestuur hoeven niet op declaratieniveau openbaar te worden gemaakt en ook niet per lid van de raad van bestuur. Uiteraard kan hier wel voor gekozen worden.

Het is voldoende om de onkosten van de raad van bestuur jaarlijks openbaar te verantwoorden gespecificeerd naar in ieder geval de volgende onkostenposten:

- vaste onkostenvergoedingen;
- binnenlandse reiskosten;
- buitenlandse reiskosten;
- opleidingskosten;
- representatiekosten, zoals kosten gemaakt bij het vertegenwoordigen van de zorgorganisatie bij brancheactiviteiten;
- overige onkosten, bijvoorbeeld verblijfskosten.

Zorgorganisaties kunnen kiezen voor een (maandelijkse) vaste onkostenvergoeding en/of een vergoeding op basis van declaraties. De keuze van de zorgorganisatie dient in het beleid te zijn opgenomen. Vaste en variabele belaste onkostenvergoedingen maken onderdeel uit van de bezoldiging van de bestuurder.

Toelichting binnenlandse en buitenlandse reiskosten

Onder deze reiskosten vallen in ieder geval onkosten voor woon-werkverkeer en dienstreizen. Voor het beleid en de verantwoording van woon-werkverkeer en dienstreizen zijn verschillende opties mogelijk. De raad van bestuur en raad van toezicht stellen vast welke inhoudelijke afspraken gelden voor de bestuurder en welke voorwaarden hierbij van toepassing zijn. Factoren die hierbij een rol kunnen spelen hangen af van de maatschappelijke context van de organisatie en de situatie van de bestuurder. Voor alle onderstaande opties geldt dat allerlei factoren meespelen in het maken van de keuze. Voorbeelden hiervan zijn: visie van de organisatie op duurzaamheid, hoogte van de kosten, betrouwbaarheid van gesprekken, de mate waarin de bestuurder tijdens reistijd moet kunnen blijven werken, de duur van de reistijd etc.

Bij het maken van de afspraken moet in ogenschouw worden genomen dat onderstaande opties niet allen even vanzelfsprekend zijn en deze moeten worden bezien in de context van de maatschappelijke opvattingen.

- Zorgorganisaties kunnen een (lease-)auto ter beschikking stellen of een kilometervergoeding afspreken voor woon-werkverkeer en/of dienstreizen.
- Er kan gebruik worden gemaakt van het openbaar vervoer.
- Wanneer in uitzonderingssituaties gebruik wordt gemaakt van ander minder gebruikelijk vervoer, zoals het inzetten van een chauffeur, dient dit nader te worden gemotiveerd.

Verantwoording en transparantie onkosten en aannemen geschenken en uitnodigingen

- De raad van toezicht en de raad van bestuur dienen duidelijke afspraken te maken over de accordering van de onkosten door de raad van toezicht. Het kan wenselijk zijn om voor wat minder voorkomende categorieën (bijv. opleidingskosten) de afspraak te maken dat deze vooraf altijd ter accordering worden voorgelegd aan de raad van toezicht.
- Het is aan te raden af te spreken dat de bestuurder periodiek een kostenoverzicht deelt met de raad van toezicht, zodat dit een consequent agendapunt blijft, bijvoorbeeld per kwartaal. Ook is het raadzaam om afspraken te maken over de wijze van verantwoording van de creditcard en het overleggen van facturen, rekeningen, bonnen etc.
- De raad van bestuur en raad van toezicht stellen beleid op voor het aannemen van geschenken en uitnodigingen door de raad van bestuur.
- De raad van toezicht ziet toe op de naleving van dit beleid.

Publicatie

Het beleid en het jaarlijkse onkostenoverzicht worden op de website van de zorgorganisatie gepubliceerd.